



Pyetje KAPITULLI 12

1.Faktoret qe percaktojne tregtine me kompenzim(CT)?

Tregtia me kompenzim(Counter Trade) eshte **nje shitje me kompenzim**, pa para, te mallrave sherbimeve apo indeve. Transakcionet ne tregtine me kompenzim rriten kur rrrethanat ekonomike bejne me fitimprurese **kembimin e mallrave drejtepërdrejtë** sesa me **ndermjetesimin e parase**. Faktoret qe nxisin kete lloj biznesi jane mungesa e parave, mungesa e besimit tek paraja apo lehtesia me e madhe e transakcioneve duke perdonur vetem mallrat.

2.Llojet e tregtise me kompenzim(CT)?

Llojet e tregtise me kompenzim jane: **Blerja me counter**(marrveshja paralele) - mirpo shpesh blerja nuk eshte ne vlere te barabart prandaj ajo mund te kompenzohet me nje shume parash per te plotesuar diferenca. **Bay Back**(marrveshja me kompenzim) - nje shembull tipik eshte marrveshja midis "Levi's" dhe Hungarise ku kompania ia dha Know How-in dhe markat e "Levi's" Hungarise, ku nje pjese te prodhimit hungaria ia jep si kompenzim firmes se "Levis'it". Nje forme tjeter e tregtise me kompenzim eshte quajtur **Offset** qe lidhen me shitjen e artikujve me permasa dhe qmime te medha si avionet etj. Koheve te fundit me shpesh perdoret marrveshja paralele(**Counter Purchase**).

3.Qendrimi zyrtar ndaj tregtise me kompenzim(CT)?

Qendrimet nacionale ndaj **tregtise me kompenzim** ndahen ne tri grupe: **1.Qendrimi I qeverive nacionale** I manifestuar ne vend dhe jasht vendit, **2.Qendrimi I qeverive te huaja** dhe grupimeve ekonomike rajonale si BE-ja etj dhe **3.Qendrimi I institucioneve nderkombetare** si GATT, FMN, OKB etj. Duhet cekur se qeverite nacionale kane pasur dukshem nje qendrim kunder tregtise me kompenzim.

4.Qendrimi I institucioneve nderkombetare ndaj tregtise me kompenzim?

Institutionet nderkombetare jane kunder tregtise me kompenzim, qendrimet e FMN-s dhe te GATT-OBT-s pra jane kunder tregtise me kompenzim, ato ankoher dhe thone qe edhe mbijeteset e ketyre institucioneve kercnohet prej efekteve te tregtise me kompenzim. Zyrtaret e OECD-s gjithashtu nuk I aprovojne marrveshjet per tregti me kompenzim te cilet ndjejne se marrveshjet e tilla rrisin konfliktet tregtare ofruesve konkuries qe nuk bejne marrveshje te tregtise me kompenzim dhe ofruesve jokonkurues qe jane te perfshira ne marrveshje te tregtise me kompenzim.

5.Qendrimi I korporatave ndaj tregtise me kompenzim?

Megjithese **shumica e korporatave** mund te **mos I pelqejne transakcionet e tregtise me kompenzim** ata **detyrohen** te angazhohen ne to sepse firmat e tyre **mund te humbnin** ne krahasim me rivalet qe jane te angazhuar ne tregti me kompenzim. Gjithje e me teper kompanite jane te deyrurara te marrin pjese ne sigurimin e mllrave nepermjet tregtise me kompenzim per shkak te motiveve **reaktive dhe proaktive**. Koheve te fundit korporatat po e perdonin tregtine me kompenzim **per te ndryshuar pozicionin e tyre ne treg**.



6. Shfaqja e ndermjetesve te rinje ne tregtine me kompenzim?

Rritja e transakcioneve ne tregtine me kompenzim ka ndikuar ne shfaqjen e ndermjetesve te rinje qe mirren me keto lloj transakcionesh, keta ndermjetes jane disa **kompani te specializuara** qe jane krijuar per te ndihumuar transakcionet ne **tregtine me kompenzim** te kompanive tjera.

ARBEP HOTI